

Regelrådets uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Finansdepartementet

Yttrande över EU-kommissionens förslag till ändringar av förordningen om inrättande av en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen

Regelrådet har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerade förslag.

Regelrådet har i uppgift att bistå regelgivare, om dessa begär det, med att granska konsekvensutredningar till förslag från Europeiska unionen som bedöms få stor påverkan för företag i Sverige och lämna råd om vad en svensk konsekvensutredning bör innehålla.

Regelrådet noterar att EU-kommissionens förslag inte åtföljs av en sedvanlig konsekvensutredning utan en annan typ av arbetsdokument, SWD (2025)58 final. Regelrådet har översiktligt granskat detta dokument, som anges bygga på den konsekvensutredning som åtföljdes förslaget som föregick det nu befintliga regelverket, och konstaterar att dokumentet innehåller flera utförliga analyser av det nya förslagets konsekvenser.

EU-kommissionens motivering till och syfte med förslaget

EU-förordningen (2023/956) om en mekanism för koldioxidjustering vid gränsen (CBAM) är en del av den europeiska gröna given. Den syftar till att begränsa koldioxidläckage genom att sätta ett koldioxidpris på import av vissa varor och prekursorer (cement, järn och stål, aluminium, konstgödsel, el och väte). Förordningen har trätt i kraft, men börjar inte tillämpas fullt ut förrän 2026. Under övergångsfasen har det visat sig att det finns utrymme att förenkla CBAM och därmed minska regelbördan för företag utan att inverka negativt på klimatet. Det anges att de föreslagna förenklingarna är ett första steg mot en stärkt och effektivare CBAM och borgar för en potentiell framtida utvidgning av tillämpningsområdet.

Konsekvenser för företag

Förslaget att införa ett nytt tröskelvärde innebär att ca 182 000 importörer som omfattas av det befintliga regelverket kommer att undantas från förordningens tillämpningsområde, vilket uppskattas medföra kostnadsbesparingar på ca 1,12 miljarder euro i genomsnitt. 74 procent av de undantagna företagen kategoriseras som små eller medelstora. Övriga förslag som syftar till att förenkla för företag som kommer att omfattas enligt det nya förslaget, såsom förenkling av auktoriseringsprocesser, beräkningar av utsläpp och rapporteringsskyldigheter, kvantifieras inte. Däremot beskrivs överväganden, alternativa lösningar och effekter kvalitativt och relativt utförligt.

Regelrådets bedömning

Regelrådet har inte haft möjlighet att i detalj granska kommissionens dokument, men vid en översiktlig granskning bedömer Regelrådet att kommissionen i det ger en bra bild över förslaget och dess konsekvenser för företag på aggregerad EU-nivå. Vad som inte är beskrivet är effekter på svenska företag. I detta sammanhang vill Regelrådet erinra om att

inte heller den konsekvensutredning som åtföljdes av förslaget till kompletterande bestämmelser till den ursprungliga CBAM-förordningen som remitterades till Regelrådet bedömdes uppfylla kraven. I detta yttrande ([RR 2023-280](#)) angav Regelrådet att förslag till EU-lagstiftning vanligen behöver kompletteras med en nationell konsekvensutredning för att tydliggöra hur svenska företag kan komma påverkas, vilket kan utgöra stöd i såväl förhandlingar som vid implementering av regelverket. Regelrådet ansåg då att det var olyckligt att en sådan inte hade genomförts.

Såvitt Regelrådet förstår har den tidigare nationella konsekvensutredningen inte kompletterats i enlighet med Regelrådets rekommendationer. Även om de nya förslagen i sig syftar till och synes förenkla för företag konstaterar Regelrådet att flera av dem borde ha kunnat prognosticeras och omhändertagits redan i utformningen av det befintliga regelverket. Det är bekymmersamt att nyligen antagna regelverk ändras med sådan hastighet som nu är fallet, då det ökar risken för bristfälligt utformade regelverk. Av innevarande remiss framgår att förhandlingarna om det nya förslaget från kommissionen, som presenterades bara för några veckor sedan, redan påbörjats. Tiden för att besvara remissen är mycket kort, det saknas en svensk version av författningsförslaget och det saknas en faktapromemoria till riksdagen. Det hade vidare underlättat för remissinstanserna om kommissionens konsekvensutredning hade bifogats remissen.

Regelrådet anser att en svensk version av författningsförslag och en preliminär, nationell konsekvensanalys baserad på inhämtande av synpunkter från svenska remissinstanser bör finnas innan förhandlingar inleds, utom när det är fråga om extremt brådskande fall.

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 2 april 2025.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lars Silver och Roland Sigbladh.

Ärendet föredrogs av Anna Stattin.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Anna Stattin
Föredragande